

miha (o) film(u) piha

Foto: UL AGRFT

Najstnica Mina (Lidija Sušnik) sanja svojega princa v filmu Lasje.

VEČER V KINODVORU

Neverjetno dobro sem se počutil tretji januarski ponedeljek v Kinodvoru, ko so v dveh kosih predvajali osem filmov študentov drugega, tretjega in četrtega letnika oddelka za televizijsko in filmsko režijo UL AGRFT. Daleč je že in precej oddaljen ta ponedeljek, a čutim, kakor da še traja. In greje.

Neznansko sem nestrpen, ker ne vem, kaj mi lahko ponudita dva dokumentarca in šest igranih filmov. Kam lahko zavijeta po drugem koraku Rok Biček in Žiga Virc? Koliko so suvereni Kaja Tokuhisa, Milena Olip, Barbara Zemljič in Nejc Gazvoda, edini mačo, ki je pravzaprav krhka, otožna dušica, ob odhodu z akademije? Bodo preživeli na samostojni ustvarjalni filmski poti v Sloveniji in svetu? Je to generacija za tektonske premike? Je še naprej upravičen strah, da diplomanti študentje poniknejo v sivini vsakdanjika in v slovenski filmski politiki, ki ne podpira prvencev kot Hrvatje?

Strah je upravičen, ker nikoli ne spi. Žal mi izkušnja in statistika pritrjujeta: celo najbolj obetavni in nadarjeni študenti ponikajo. Ampak osmerica (štiri ženske in štirje moški) napoveduje, da je mogoče tudi ta zakon narave premagati. Dokumentarca Vodni čut režiserke Mine Bergant in Janez Janša: projekt režiserja Borisa Bezića

VEČER OSMIH FILMOV ŠTUDENTOV REŽIJE UL AGRFT JE NEPONOVLJIV.

sta pravi antipod kruti realnosti. Ninin čut za vodo je daleč od patetičnosti kakšnega odrešeniškega zdravilca Zemlje; je poetičen in hkrati mističen. Umik v poetiko. Bezić s preverjenimi izraznimi sredstvi ustvarja nove vrednosti, a nikoli ni verističen in izključujoč v projektu Janez Janša, ki so si ga poleti 2007 zastavili trije sodobni umetniki. Režiserjevi nastopajoči dokažejo, da trije umetniki postanejo vzorčni agitpropovci in aktivisti, saj projekt samoukinejo in se razvrednotijo. Režiser se je znal dvigniti nad umetnike.

Študijski filmi zapolnjujejo tudi praznino nacionalne televizije, ki je skoraj v celoti opustila ekranizacije slovenskih književnih del. Segajo globoko v preteklost, v čas babc in rosnegata otroštva. Film Sestrična Kaje Tokuhisa seže v leto 1938, ko gresta Ema in Zala na izlet k sestrični Luciji v hišo strahov. Zaznati je zgled, vendar sta bistvena Kajin občutek za rekonstrukcijo časa in suverena uporaba žanrskih pripomočkov. Po Osi in Sestrični napoveduje nova prijetna presenečenja.

Dvajset let v preteklost s filmom Nebo nad blokom skoči Žiga Virc, ki kot da je čarovnik, postavi mikrosvet v nem bloku v času: Jugoslavija razpada in Slovenija se osvobaja. Žigova rekonstrukcija je skoraj popolna. Liki polnokrvni.

Korošica Milena Olip po dokumentarcu Libero in igranem filmu Srce je žalostno tudi v filmu Roka na steni v bressonovski maniri reflektira intimna doživljanja in razkriva tenkočuten svet junakov, ki je praviloma očem skrit.

Nejc Gazvoda je po Bordo rdeči posnel Skrbnika. Ve, kaj so čustva in kaj je duša; zna ji prisluhniti. Bogati in očitni sta njegovi literarna in filmska prtljaga, vendar to ne moti. Kam neki se bo plodoviti literat kot filmski režiser zapeljal? V romantično melodramo? V čisti žanr? Zgodovinske spektakle? Morda pa zmore še kaj več?

Bogastvo filmske produkcije UL AGRFT dokazujojo Lasje režiserke Barbare Zemljič. Mina je simpatična, smešna, malce trčena najstnica, ki si želi dolgih las, da bi jo ljubil tisti, ki ji je všeč. Navidez obskurno in lahkočno temo režiserka obogati, ko obnjo postavi številne pasante in starše. Videti je banalno in preprosto, a je premišljeno in zelo zahtevno delo, ki ga je Barbara znala opraviti z ljubeznijo in umom.